

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPC'Ó

Fora de Barcelona cada trimestre: **ESPANYA**, pessetes 1'50. — **ESTRANGER**, 2'50

TEMPS VARIABLE

—Té!... Tot just tinc el paraigües adobat, ja sembla que torna a venir pluja.

Tànger

La premsa de Madrid parla molt, aquest dies, del plet de la ciutat marroca de Tànger. Hi ha qui vol fer creure que Tànger constitueix per a Espanya un «ideal nacional». Però la veritat és que el poble espanyol, no solament no té aquest ideal—ni el de Tànger, ni d'altres que li convidarien més—sinó que l'interessa tan poc per la ciutat marroca com per Bombay o per Hong-Kong.

Però si el poble no s'interessa per Tànger, s'hi interessan els polítics, els periòdics i alguns negociants espanyols. I això fa tristesa, perquè a hores d'ara i tenint en compte la situació general del món, la qüestió de Tànger és tan petita, que no pot constituir per a un poble i per a un Govern, cap ideal ni cap programa. Es que a Madrid oblidaran tots els amples i complexos problemes de caràcter internacional que afecten a Espanya per a concertar l'atenció a la ciutat de Tànger, com si encara fossim a l'any 1860?

Es possible que, en hores de passió, tot l'interès d'un poble és concertar en una ciutat, com veiem en el cas de Fiume. Però, per als italians, Fiume és una flama de passió, mentre que per als espanyols Tànger és un fret nom de geografia exòtica.

Joffre i Catalunya

AI hem rebut una impressió tan fonda de catalanisme com en la nostra anada a Perpinyà. Tot ho era de catalanisme: La irradiació de França, tan mirífica, però tan unitària, no havia aconseguit esborrar les característiques i el sentimentalisme del Rosselló. L'heroi homenatjat, En Joffre, era català. Per una accidentalitat—se dirà—perquè Joffre podria ésser de Normandia, de la Bretanya o de la Turena. I no, Joffre va ésser Joffre, és a dir, el deturador de la desfeta per ésser català, possessor de seny, ànima de serenitat calmosa que imposà la monarquia de la raó. Els provençals se giraven vers la nostra Catalunya, en reconeixement de mestratge. I tot aquell apassionament racial, assolí solemnitat articulada en la representació oficial de Catalunya.

Per a En Joffre tota la nostra admiració infinita. En representació de LA CAMPANA DE GRÀCIA, jo vaig alçar la meua copa per la seva glòria, vaig juntar els meus visques als visques de la multitud, vaig sentir l'espurneig dels ulls en l'hora apoteòsica de l'homenatge, però aquest era la festa passatgera i episòdica; lo categòric i lo permanent ho era l'aplec de la raça, de la qual era En Joffre la circumstancial i genial representació. Per això oferien les tres branques del mateix tronc catalanesc tota una gradada jerarquia política. Estaven els rossellonesos, regionalistes incipients, conservadors del color local; venien després els provençals amb el seu particularisme tradicional, ja gairebé convertit en nacionalisme polític; veníem, finalment, nosaltres, catalans, que hem aconseguit articular el nostre nacionalisme, establint aqueix rudiment d'unitat governadora, que és la Mancomunitat. La raça esdevenia ascendent des del Rosselló, benjamí del catalanisme, fins a la nostra Catalunya.

Fins les més ínfimes coses prenen un aire de transcendència. Heu's aquí un macer de la Diputació, amb l'uniforme marró, les altes sabates negres i en el coll del gec l'escut de Catalunya brodat. An aquí, a Barcelona, passarien pel nostre costat i no els mirariem, prenent-los per ordenances; més allà, a Perpinyà, permaneixien drets davant del setial del president, mostrant que Catalunya tenia ja la seva burocràcia i les seves jerarquies. Erem un poder. Darrera dels macers i del quefe de cerimònies, el president era una voluntat governadora i creadora, i darrera del president estava tot el nostre poble, amb una història pròpia, una llengua seva, un dret particular, un art inconfundible, una ciència en aubada, una decisió permanent i quotidiana d'ésser.

Aquell macer era un poble. Però la burocràcia no aportava un interès humà. A qualsevol que'ns preguntés: —Bé teniu, si voleu, una llei i els servidors de la llei, però no teniu res més? —Heu's aquí, li respondriem, el nostre gran poeta Guimerà, i heu's aquí el music de les cançons i de les òperes, En Morera, i heu's aquí els doctors dinàmics

i eloqüents, i heu's aquí als periodistes aguts. I allà han restat tots els nostres polítics, i sobre tot tota la joventut de Catalunya europea, amb intel·ligència múltiple i competent. Aquell «som!» ingenu dels antics setmanaris catalanistes, s'havia fet carn, norma oficial, representació en l'estranger, mestratge per als germans d'altres terres. En Joffre era l'heroi, però la raça se'l feia seu, i era la raça l'heroïna. Per això podia dir-li el senyor Puig i Cadafalch: «Heu rebut l'homenatge de la Provença, heu gustat el triomf del Rosselló, però la vostra consagració catalana no serà completa mentre no passeu per la nostra via sacra, que són les Rambles. Catalunya té els seus Camps Elíseus, en les Rambles...»

PARADOX

Sempre hi ha un pitjor

MB En Saldoni, ciutadà d'una població molt important, parlava de les dificultats que actualment oferia la vida amb els aliments cars, els guanys difícils, els lloguers impossibles i l'hivern al damunt.

—Encara a Barcelona rail—digué En Saldoni.—Aquí no passa lo que sofrim els veïns d'allà dalt.

—Home, encara esteu pitjor?
—I tall Escolta. Aquí només us explota la barra dels acaparadors, la codícia dels propietaris, la gana dels botiguers, tot coses que les vostres autoritats poden posar a rotllo i que amb els bons Ajuntaments que teniu podeu tenir l'esperança de lograr-ho algun dia.
—Ja ho veus!

—No te'n riguis. Nosaltres no, perquè les autoritats són les primeres en fomentar l'abús i aprofitar-se'n. Figura't que allí els tinent d'alcalde tenen uns homes que els nomenen delegats. La feina d'aquests fulanos consisteix en cobrar de totes les botigues una quantitat mensual a canvi de fer els ulls grossos en la qualitat, el pes i l'autenticitat de les mercaderies endossades al públic. De la quantitat que's recauda, molt important per cert, la part més grossa va al tinent d'alcalde i el reste se reparteix entre els delegats.

—Quina barra! I el públic que's fastiguegi. Però els petits comerciants, que han de robar en profit d'altri, no protesten?

—Ja veuràs. Una vegada, tots els detallistes de carbó d'una barriada important, varen reunir-se, acordant suprimir les cinc pesettes que donaven cada mes al delegat i servir escrupolosament al públic. Trescents detallistes, trescents drets. Déu-n'hi-dò per a un sol gremi; i tal dit, tal fet: al cap del mes varen dir al delegat que no n'hi havia de cuits.

—Ben fet!
—Prou varen penedir-se'n desseguida. Repesaven els cabassos, miraven amb contaflis el carbó i multa si faltava un gram, multa si trobaven una pedreta, multa si els semblava el carbó poc negre. L'orgue del partit a que pertanyia el tinent d'alcalde, publicava articles vibrants encapsalats així: POR LA SALUD DEL PUEBLO. CAMPANA MORALIZADORA. UN

TENIENTE DE ALCALDE DIGNO. CONTRA LOS QUE ROBAN. El resultat, naturalment, va ésser que els carboners demanessin perdó, paguessin d'allà endavant dos duros cada mes i tornessin a donar el carbó mullat, curt de pes i amb pedres de quilo.

—Tot això gracies al celo del digno teniente de alcalde y querido correligionario.

—Sí, noi. Ja veus com estem allà dalt. I lo que passa amb el carbó, passa amb tots els demés articles.

—Ja ho veig, ja. Això no passa a Barcelona!

JEPH DE JESPU

Les angúnies socials

LES inquietuts socials segueixen anguniejan el món. I creiem que això va per llarg, perquè per llarg va el restabliment de la normalitat econòmica. Mentre la carestia de la vida subsisteixi, mentre hi hagi déficit en la producció dels Estats, la pertorbació econòmica és inevitable. I del malestar general, molt més encara que de les idees noves, ve l'agitació obrera del període present.

El vast problema és difícil. Ho és, en primer lloc, perquè el déficit de producció, conseqüència en gran part de la guerra, no es pot curar amb canvis de règim, per profunds que siguin. Dins el comunisme hi hauria avui les mateixes dificultats que hi ha dins el règim capitalista, en el que fa referència a la quantitat de la producció. Ningú no pot suprimir el fet dels anys d'angúnia de que es troba el món. L'esforç dels homes de bona voluntat ha d'orientar-se en el sentit d'escursar tot el possible aquest període i d'aportar els paliatius que facin més suportable la situació.

D'altra banda, l'únic camí de salvació entre els perills actuals, apareix quasi obstruït en certs punts. Aquest camí és el d'una reforma radical del règim de la propietat i del treball, en la qual col·laboressin els partits de l'esquerra burgesa i la classe treballadora. La continuació del vell règim és impossible. I l'establiment integral del règim comunista sota la dictadura dels obrers, ens sembla impossible també, i ho diem lliurement, encara que alguns que no ens coneixen o que no ens coneixen prou, diguin que ens tornem «conservadors». L'esforç obrer, ara, pot enfonçar el règim vell. Però no pot per si sol crear el règim nou, de manera que aquest resulti millor i més sòlid.

El camí de la col·laboració esquerrista i obrera està obstruït per la incomprensió de la realitat que hi ha a les dues bandes. La burgesia, ni la burgesia esquerrana, no s'adona del greu perill en que es troba, i no està disposada a col·laborar a una obra que hauria de fer-li perdre els seus privilegis de classe, sense veure que també els perdrà i en molt pitjors condicions, si persisteix el règim vell. I el proletariat, influït avui per les ventades tempestuoses, tampoc es mostra disposat a una col·laboració reformista, convençuts com estan molts dels seus homes que és arribada l'hora de la revolució i de la instauració integral del règim comunista.

En aquestes condicions, la bona solució és poc probable, i tot fa creure que el món està condemnat a un allargament de les actuals angúnies, amb alternatives de millora i d'agració.

FULMEN

Un sonet històric

EL conegut poeta senyor Socías Aldape, tan encarnyat en els assumptes èpics i especialista en les variades pulsacions de la lira patriòtica, acaba de publicar en *El Liberal* un llibre dedicat a la gesta d'annunziana tan comentada aqueixos dies.

Per a que els nostres llegidors puguin fruit, llegint-lo, les mateixes delicades sensa-

cions que havem fruit nosaltres, allà va, re-produïda, la composició del nostre amic:

A GABRIEL D'ANNUNZIO
LOS DOS MIL

Musa, dame mi harpa, que lleve el acorde del romance en que vuelve la era lejana, que obtendré de su temple, la voz polícorde, palpitante y sonora del arma romana.

De tus cuerdas de bronce que fueron hiladas de las épicas lanzas de cien Odiseos, yo sabré arrancar voces de gestas pasadas, que en tu augusto cortejo serán corifeos.

Harpa, lírica tiembla de fèrvida pugna, que en Vitópolis triunfa la audacia divina. Tu halali triunfante, confunda al que impugna la epopeya de oro de raza latina.

Bardo: Oye mi loa, tú eres yo mismo. Somos fuertes, más fuertes que el ciego des-En tu gesto, hay mi gesto, poeta latino; tino. el que ama el morir por vivir en lirismo.

IGNACIO SOCIAS ALDAPE

Molts anys de vida i salut per a poguer fer tant bones obres.

SIMBOLISMES

L'aranya i la mosca

ICTOR Hugo ens la descriu com a cruent simbolisme, l'escena de l'aranya i la mosca, en «Nuestra Señora de París»; ens la descriu per boca de Claudi Frolo, un dels personatges que més es destaquen en ella. I sovint se confirma i es realitza sinistrament al final, quan s'executa a Esmeralda, l'hermosa ballarina.

Fou atribuït dels temps de l'edat mitjana el caçar mosques en teles d'aranya, ha vingut essent-ho en inferiors proposicions i en certs ordres, encara ho és avui. No ha desaparegut l'imperi del més fort. No s'ha pogut encara substituir del tot la raó de la força per la força de la raó.

Són mosques caçades en teles d'aranya els obrers que han vingut sometent-se, a la força, a les imposicions dels burgesos. Ho són també els soldats que per força han hagut d'anar a una guerra; allí han deixat la vida. I també els necessitats que, sense lleis protectores, sense sentiments humanitaris, han hagut d'enmatllevar diners al 25 per cent a malvats usurers. I els que, sense protestar, hem vingut contribuint a les càrregues de l'Estat, contemplant com se llencen mil·lions i més mil·lions en coses insubstancials. Per a què més exemples?

PASSA' per la CENSURA

Però els temps canvien. Les teles d'aranyes van disminuint i les mosques volen cada dia més lliures, perquè netegen el camí d'obstacles.

Les aranyes són més poderoses. Una mosca sola no hi pot res contra qualsevol d'elles, però moltes mosques juntes sí. Els poders més grans així se'n van a terra. I ara les coses van pel camí d'enderrocar tots els poders que no tenen raó d'ésser.

FERMI PALAU CASELLAS

Raons socials

EL cap del carrer som. Creus tu que l'obrer no té dret a reclamar el que reclama i més a més exigir també la part corresponent dels beneficis que a l'amo, al seu burgès, reporta?

—N'hi ha per anys, encara.

—Doncs si tu reconeixes que n'hi ha per anys, cosa que deus creure lògica ja que ho afirmes, i l'element obrer ha caminat en pocs anys un sens fi del camí que a vosaltres, els pessimistes, vos espanta, per què no acabeu per decidir-vos una vegada i tots estarem al cap del carrer i els conflictes seran, potser, apaibagats i la nostra producció no deixarà d'ésser més extensa?

—No sé què dir-te.

—Senyal que't declares vençut. Obriu els ulls a la realitat, a la realitat present, i segurament convindràs, com jo mateix, que'l problema està resolt.

S'han acabat aquells temps dels negres, en què l'obrer era, senzillament, una màquina rutinària que sols servia per a treballar, menjar i geure.

L'obrer d'avui, és l'obrer que, segons les vostres teories, hauria d'haver sigut l'obrer d'aquí cinquanta anys, posem-ho a cent si tu vols, però, fill, el temps és el temps i l'experiència ha allionat de tal manera que avui ja és quasi impossible el seu atur per violències que s'hi oposin.

Obriu els ulls a la realitat vivent i no vos envalentoneu amb la vostra superioritat mal fundada.

Sou com tots; sou com tothom, i aquesta presumptuositat és, precisament, la que vos ha de perdre a la curta o a la llarga.

Si aquestes mesquineses no existissin, no m'negaràs pas tu que'l món seria una bassa d'oli.

Deixem-nos, si tu vols, d'alliçonar-nos i emmirallar-nos amb altres nacions, millor que millor; pensem sols amb nosaltres, amb que tots som catalans, amb que tots som espanyols; si vols engrandir més el nostre tema, i veuràs com tu mateix no deixaràs de semblar-te tot un altre.

Si així com tu has pensat amb el teu fi evolutiu haguessis pensat també amb el de la col·lectivitat, avui, opinaries d'altra manera. Això no pots negar-m'ho.

Si avui tu tens «quatre quartos», a qui ho deus? Al teu esforç particular, és indubtable, però també t'hi han ajudat d'una manera indirecta, i això tampoc pots negar-m'ho, els qui estaven al teu mando, a la col·lectivitat de treballadors que, sense altre recurs que'l seu enginy, la seva força i els seus braços t'han empenyut pas a pas a la teva emancipació. Doncs si ells han format part directa o indirecta en els teus negocis de treball, sinó de expansió, remunera'ls convenientment i tots treballaran amb més amor, amb més energia...

Pensa amb tot això, amic Albert, i practica-ho amb consciència, i estic segur, que tu i els teus, no deixareu de viure amb una constant harmonia que't farà més progressiva la teva indústria que anys ha tens establerta i que fora llastima que pel teu egoisme particular deixés de funcionar com deuria i com seria el teu desig més gran.

LL. PRAT I GELABERT.

Orgull

Deixeu que vostres nervis us dominin perquè sou impulsius i com un zar despòtic doneu brida als vostres mals instints.

Vosaltres no inspireu mai simpatia, que us manquen bons sentits; sou el despreci nèt de forts i febles, en que siguin humils.

Ja us podeu enjojar amb riques prenes, mostrar del or el brill, alçar la testa enlaire com la glòria... Aprop, rau vostre instint.

Això no ho treu cap gesta ni fortuna, és obra del esperit; si la virtut no hi té les arrels fondes heu d'essè eterns ruïns.

I és que el temperament de la vostra ànima se forja en co'servil i us recorda en cada acte vostra castia d'esclaus d'altres butxins.

VÍCTOR CANIGÓ

Aquest número ha sigut censurat

SONATA XLII

A l'últim hem trobat un lloc a xopluc per a poder parlar. No hi ha com cercar bé i a la fi se troba tot. Lo estrany és que no hi caiguessim abans a les vores d'aquest safareix barceloní, cèlebre quan les discussions de germanòfils i aliadòfils. En fi. En bona hora recordarem la Plaça Real, i per sota els seus porxos ens passem mentre a fora cau aigua.

He dit que era un safareix i estic content de la definició; aquesta plaça ho és i nosaltres som les granotes. Ara fa mal temps i nosaltres estem amagats; quan plegui de ploure i plegui la censura, sortirem a fora a pendre el sol, a fer rac-rac i a empipar al senyor governador i autoritats adgeïentes.

I ara parlem del que volgueu. Quan se'ns assequei la boca, amb una revolada entrarem en una taverna i beurem de pren i fuig.

Voleu parlar d'aquesta Comissió del treball, feta a mida per a Catalunya? Parlem-ne. Per una part vos diré que no m'e'n crec res de la Comissió; ni d'aquesta ni de cap comissió on hi intervinguin barrejats patrons i obrers i en les que assessorin tècnics.

Es una cosa que no falla: o tenen que barrallar-se perquè els obrers no s'entenen de raons, o si s'entenen no's deixen convèncer. En el primer cas, la comissió no serveix per a res i en el segon encara menys. Ni patrons ni obrers obeeixen els acords. Direu que el Govern els farà complir? Potser sí... Lo que m'agradaria és que m'expliquessiu com. Jo com més m'ho miro menys ho veig.

Una de les coses més divertides (perdonau que me'n fumi) és això de la supressió de les propines. Els patrons diu que tenen que donar als moços un deu per cent de lo recautat. I ells què fan? Carreguen el trenta. Res, una partida en què tots dos jugadors guanyen. Qui hi perd és la casa, i qui diu la casa diu la parroquia.

Ja sé com s'arreglarà tot això, de totes maneres, en lo que pertany als cafès. No anant-hi; farem com ara que són tancats: pas-sejar-nos i beure d'esquitllentes, i quan això també s'apugi comprarem anissos de frare i beurem aigua a la font.

Què dius que passejant farem malbé les sabates? Més feina per als pegots, i ademés estalviarem la culera de les calces, que ara de tan seure se'n reventa.

De què voleu parlar ara? De la festa de la raza? No, home, no. Bromes poques. No sé perquè no deixen estar tranquils als Pizarros i als Pinçons. I sobre tot perquè no's deixen estar tranquils a nosaltres en comptes de fugar-nos les orelles amb poesies en idioma guaraní. Jo des de que En Maragall escrigué allò de:

Adeu, oh tu America! terra furienta, som debils per tu, no hi he he volgut més tractes amb els germans de raça de l'altra banda de mar. Sóc debil per a ells, tinc por que m' mossuguin i estic segur de que m' amoinen.

Ara vos diria: Anem a comprar castanyes; però, carai!, només en donen quatre i encara crues per a estalviar carbó. No sé on anem a parar.

Bueno, veig que ja no plou; me'n vaig.

MORITZ XV

Notes de fora

Sant Quinti de Mediona.—Ha fet molt bon efecte la carta publicada a LA CAMPANA del dia 20 de setembre.

Quan ens havem decidit a fer públic el cas inexplicable de conversió política ocorregut amb el nostre alcalde, és que hi havia motius de sobra.

Un home que ha fet de radical d'En Lerroux i de reformista d'En Zulueta, i ha fet la gara-gara al valent diputat En Marcellí Domingo, no pot tenir benevolences pels reaccionaris que són la desgràcia de Sant Quinti. Un home ultra lliurepensador no pot, sense perdre-hi l'honra, anar de bracet amb la gent de sotana com ha fet ell, ni treballar d'amagatots primer i descaradament més tard pel apercaminat Carles de Fortuny, contra el senyor Zulueta, que de no gaire temps endarrera.

La cortesia i els deures d'alcalde tenen un límit que el senyor Llobet no ha sapigut respectar. Anar a seguir festes majors com qual-sevol xitxarello sarauista, aguantant la capa de certes persones que fan fortor de cera i aspiren a la implantació d'un caciquisme repugnant, no és cosa que li escaigui gaire al senyor Tomeu.

DE LA MARCA «ENIGMA»

JOC DE MANS O DE QUÉ?

PEL LÍCOLA EN TRES JORNADES, NOTABLEMENT ENREDADES

I
EL PROGRAMA

El prestidigitador treu un petit envoltori i, avançant-se a l'auditori, diu amb aire adulator:

—Bon jorn!... Si no'ls avorreixo, vaig a deixar demostrat el chic, per ningú igualat, amb que edifico i construeixo. Això són cartes. Un joc. Què volen que faci amb ell? Un rasca-cels?... Un castell?... Una capelleta?... Un bloc?... Com l'assumpte ja està entès que no'm d'ú dificultat, amb completa llibertat els deixo tria a vostès. Volen un castell?... Arribal. Seran servits al moment. Pianista, interinament toqui una cosa ben viva.

II
MANS A L'OBRA

La tocada ha donat fi.

L'artista torna al seu tema i, amb encantadora flemma, pren el joc i diu així:

—Atenció!... Per començar, plantarem la socolada del castell. Ja està posada!... Reparin-la quin goig fa!...

Ara quatre cartes més, que seran el primer pis, i altres quatre a sobre... Aixís, colocades de través.

¡Mirin amb quina soltura el castell es va enfilant,

lluïnt l'estil el·legant de la seva arquitectura!...

Una carta més, encara;

una altra damunt d'aquesta,

la darrera aquí, a la cresta,

i... ja'l tenim llest?... Sí, ara!...

Pianista, cal donar brill

a aquesta obra excepcional:

toqui una marxa triomfal

i el *Hi ha cap pell de conill*:

(El piano les hi replica

amb antiarmonia turor

i el prestidigitador

s'assenta i beu una mica.)

III

EL RESULTAT

(Passen quatre o cinc minuts.

Els espectadors, munts, frets.

Uns, roseguen cacauets;

altres, llencen estornuts.)

—Senyors—diu l'artista, fent

una gentil reverència,—

he posat en evidència

el meu gust i el meu talent.

La demostració anunciada

no ha fallat; gràcies i fi,

el castell «viu» i és aquí,

amb els seus dos pams d'alçada.

I doncs l'equilibri impera,

dem el film per acabat.—

Però el públic, enfadat,

no se'n va. Per què? Què espera?

Oh constructor, que t'apartes

de la lògica, vols creure

que lo que ell espera és veure

com cau un castell de cartes?

I ho veurà, no ho dubtis. Quan?

A l'hora menos pensada!...

Un frontoll, una bufada

i tot se'n va al botavant.

C. GUMA

Enfortiment

LEGÍREM fa dies l'anunci i programa, amb indicació de pòments i assumptes a tractar: de la Assemblea del Partit Republicà Català que ha de tenir lloc a Barcelona.

Pot-ser el sol fet de figurar a la capdevantera de dit partit, al qual nosaltres militem, els prestigiosos homes, diputats avui, que's diuen Marcellí Domingo, Francesc Layret i Gabriel Alomar, acció, doctrina i idealitat, podríem dir de la massa col·lectiva que porten darrera, ja seria prou per a tindre confiança en l'Assemblea, però cal, per a major coneixement dels assumptes, exposar continuament els problemes capdals a resoldre, matxacant el clau amb insistència.

La nova vida política, social i econòmica és, pot-ser més que mai, de lluita serena, constant i honrada, de fonda idealitat, de principis que responguin al estat real dels pobles. Un trasbals mai vist ha portat com a conseqüència l'engrandiment, l'ampliació de necessitats que abans l'home no sentia tant i que ara espera amb impaciència que si guini satisfetes.

Hi ha que cercar el fons de les qüestions més que la forma. Cal tindre en compte aquestes circumstàncies.

Tot lo que integra una tasca acabada: orientació, idealitat, homes directors, etc., engendra una finalitat que és de primer ordre i que les enclou a totes: enfortiment. Quan una cosa es fa forta, en el veritable sentit de la paraula, és que ha tingut bona base. L'enfortiment d'un partit ja vol dir per sí sol bona organització.

El burgès pessimista

—Es un dir-t'ho, Tomasa, però ja veuràs com aquest Sucre acabara per amargar-nos la digestió.

Ara bé: No s'enfortirà una massa col·lectiva, per més esforços que's realitzin, si el programa correspon a necessitats sentides, a qüestions vitals, a ideals que bateguen en lo pregon de la massa ciutadana.

Una forta corrent socialista ve a ésser l'adaptació d'aquestes necessitats, d'aquestes qüestions i d'aquests ideals. Que els assambleistes del Partit Republicà Català tinguin això en compte. Ja hi ha En Layret, el gran parlamentari que ha accentuat el seu valer amb un discurs de fonda doctrina, que portarà la barca a port com a bon timoner. La mala mar no farà naufragar la tripulació si es tenen en compte les seves indicacions.

A fer feina, doncs!

F. P. C.

Sants de la setmana

Sant Calixte, papa i fundador de cementiris

Molt se patí durant les tres primeres centúries del cristianisme; per part dels cristians naturalment. Els altres se feien un tip de riure. Amb tot, hi hagueren unes curtes èpoques de tolerància, estiuets de Sant Martí que diguessim, i a Calixte li toca el ésser papa en un d'aquests estiuets.

Se'n aprofità, per acreixer el nombre de seguidors del Crist i fer lo possible per al lluitament de nostra Santa Mare l'Església.

A les afores de Roma edificà un temple, nomenat Transiberi en honor de la Verge Maria, i a la Via Apia fabricà un cercat molt capaç, que servi de cementiri i que batejà amb son nom. Allí se podrien els cossos de cent setanta quatre mil martres.

En els aldarulls populars el poble, instigat pels sacerdots dels falsos déus, sempre volia fer pagar la patenta als cristians (com avui fa a Polònia i a Rússia amb els jueus, instigat pels sacerdots de la nostra religió).

Però quan tractaren de fer-ho a Roma, el cel s'obrí i esdevingué una horrible tempesta de llamps i trons. Una centella caigué en el Capitoli calant-hi foc i això foragità la xusma, la qual com munió de cans aquissats empataven als cristians, creient-los culpables de aitals desgràcies. Una altre centella caigué en el temple de Jove i li tallà les mans, i els gentils tingueren més ràbia encara.

El cònsul Palmaci volgué detenir a Calixte, papa, però se tornà orb ell i els que l'acompanyaven. Sort que el nostre sant pregà al senyor i aquest els tornà la vista i la claretat.

Amb lo qual se convertiren.

Això de la conversió acabà d'empipar als gentils, que ja estaven cansats de miracles, amb lo qual agafaren a Calixte i l'assotaren crudelment i després el tiraren a un pou com si fos un gat. Era l'any 222.

Laus Deo

REPICS
Els senyors Esteves de la «Molestia Social» han enviat a Madrid un telegrama de felicitació pels èxits espanyols al Marroc.

Asseguren además que allí, a l'Àfrica, hi tenim molta feina a fer en bé de la civilització dels moros.

Això rai, que se n'hi vagin; hi guanyaran ells, hi guanyaran els moros... i hi guanyarem nosaltres.

Definitivament el maig pròxim vindrà a Barcelona el general Joffre.

El nostre Guimerà l'ha invitat a presidir els Jocs Florals i el marescal català ha acceptat.

Però vindrà, realment, el vencedor del Marne? En principi ha acceptat; però el cert és que necessita un permís especial.

I aquest permís... Déu sap si hi haurà algú interessat en que no's concedeixi.

Arri poe o molt

—Alabat sia Déu!... Si no hi ha cassa per a fer plat, als menys que hi hagi uns quants bolets per a fer torna.

La sorpresa del foraster

—Tafoi!... Cada dia fan el mateix menjar en aquesta fonda!...

Substanciós, molt substanciós el discurs d'En Lerroux a Carriena.

Enterin-se d'aquests fragments, i després de recapacitar-hi, agàrrense ustedes a un mueble.

Diu don Alacandro entre altres coses:

«Por qué suponen algunos que ya estoy en condiciones de servir a mi país ingresando en la monarquía? Pues porque en un país de castros, un hombre y una inteligencia representan una solución.

Mis lirismos fueron obra de mi juventud y no reniego de ellos, pero ahora tengo conciencia de mi responsabilidad y a mi situación tengo que amoldar mis actos.

Si no creyésemos en la practicidad de nuestros ideales, seríamos unos histriotes.

Toda mi vida he sido hombre de orden. ¿Es que no es hombre de orden el que espera a transformar la sociedad en que vive, aunque apele a la revolución, si encuentra una fuerza grande que se opone?

En todos mis detalles, desde los de mi vida más íntima hasta la pública, soy un modelo de orden.

Soy un hombre de orden, pero soy revolucionario; soy gubernamental, pero soy revolucionario.

«Por qué voy a aconsejaros que levanteis barricadas, cuando dentro de unos días la evolución va a traer lo que deseamos sin sacrificios, sin alterar el criterio timorato de vuestras familias?

Yo no gasto la pólvora en salvas.

He tenido requerimientos de altas personas allegadas al Trono para ponerme al frente de los liberales, sin abdicaciones, proporcionando así al Rey instrumentos de gobierno que no tiene.

A unos y otros he contestado que no soy hombre para cargar con la responsabilidad del poder, en situación normal.

Yo no soy el hombre de mañana, ni con la Monarquía ni con la República. Yo soy el hombre del periodo revolucionario.

Un home així se mereix la primera cartera.

... la oreja!

Ara resulta que l'Alfonsito Sala, que s'embarcà en direcció a Washington per a representar a la classe patronal espanyola en aquell Congrés, no representa a ningú.

Ja ens ho temíem!...

Representa tan sols al Foment que és com si diguessim a la seva respectabilíssima família.

La cèlebre Mary-Focela ha tingut de venir a Barcelona per a assistir com a testimoni en la vista d'un procés contra uns joves nacionalistes. De passada ens podria ensenyar les lligues cames en alguna barraca del Paralelo.

Apal! On és l'empresari valent?

Nomenar-se senador vitalici al comte de Caralt i tornar a petar les cerilles amb unes explosions formidables, ha sigut una mateixa cosa.

Res, que l'home ha aconseguit que tots els fumadors fessin salves... amb motiu del acon-teixement.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Ja ho deuen saber que ell i la senyora s'han decidit a fer un viatge de recreyo.

A escampar la boira, i si ténien mals de cap passeu-vos-els.

Si allà on van s'hi troben bé, per mi que s'hi quedin.

Tema d'una conferència d'En Guerra del Rio: «Actuación municipal en el problema de las subsistencias».

No s'escarrassi, que tots n'estem convençuts: La tal actuació ha sigut pessima.

I lo pitjor és que continuara essent-ho.

Per Real Decret ha sigut formada a Catalunya una Comissió del Treball.

Molt bé.

Ara només faltaria que aquests senyors que es titularan «del treball» comencin a gaudir.

Com és costum en totes les comissions.

I serà la manera de fer quedar al noble treball com un porc.

Llegim el títol d'un telegrama:

«AMADO SATISFECHO».

Reina santal! Aquest home el millor dia ens farà un pet com un agla.

Es morirà de alegria satisfactoria.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Ramón Jové: Probablement anirà aquesta mateixa setmana.—Miquel Guinart: Potser vagi a l'Almanac de LA CAMPANA, esmenada, naturalment.—Charles Bigas: S'aprofitarà per mica que's pugui.—Foc: Rebut; i mercès.

—Enric Diumaró: Així que disposem d'espai, mirarem d'enquibir-ho.—J. P. i M.: Rebut, i mercès.—Un de Barbadà del Vallès: Les notes de fora han de venir signades i documentades.

—S. Brugués i B.: S'aprofitarà quasi tot.—E. Vilaret: Rebut; i tantes gràcies. Tinet: Si hi cab, amb molt gust, si senyor.—A. P. (Agramunt): Era escassament interessant.—F. P. C.: Entesos.—El C. de Perelló: Ja la degué veure publicada.—Ll. P. M.: Per mica que pugui no envii originals en els quals s'hi vegi compromís de continuïtat; volem dir que «res de capítols setmanals».—J. C. i P.: S'hi farà el que's pugui.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

PRÓXIMO A PUBLICARSE

EL AÑO EN LA MANO

= para 1920 =

Almanaque enciclopèdia

de la vida práctica

En rústica . . . 1'50 ptas.

Encuadernado . . . 2'00 »